BIJLAGE BIJ LIJN VAN OPTREDEN

Lijn van optreden bij a) demonstraties, b) uitingen en c) optreden bij spandoeken en aanplakbiljetten aan objecten waarbij de uiting niet strafbaar is.

A. Lijn van optreden bij Pegida en tegendemonstratie

Er wordt in beginsel zichtbaar en direct opgetreden tegen strafbare gedragingen en uitingen. Dit houdt in dat het optreden is gericht op het direct doen wegnemen van het geconstateerde strafbare feit en de verdachte(n) te isoleren en aan te houden.

Individuele en incidentele overtredingen (overtreding voorschrift Wom of kleine ordeverstoring):

I. *Denk bij overtreding voorschrift Wom bijvoorbeeld aan het dragen van gezichtsbedekkende kleding, of het niet opvolgen van een aanwijzing op grond van de Wom*
II. *Onder kleine ordeverstoringen wordt bijvoorbeeld verstaan: als vanuit een groep (incidenteel) vuurwerk wordt gegooid, een vuilnisbak wordt omgegooid, een voorbijganger een duw geeft, een blikje naar de politie wordt gegooid...*

- De ordedienst, indien bekend, spreekt de overtreders aan, doen stoppen van het gedrag, overtreders verwijderen uit de groep.
- Ad. I: Indien de demonstranten zich niet aan de door de burgemeester gestelde voorschriften houden zijn zij strafbaar op grond van artikel 11 lid 1 sub b jo. artikel 5 lid 1 Wom.
- Ad. II: In beginsel vindt aanhouding plaats in geval van een strafbaar feit.

Structurele en massale overtredingen (strafbare feiten of overtredingen van de voorschriften):

- Indien de demonstranten systematisch en structureel het genoemde gedrag vertonen kan de burgemeester de demonstratie ontbinden op grond van artikel 7b jo. artikel 5 lid 1 Wom. De demonstranten wordt bevolen zich te verwijderen. Het niet opvolging geven aan deze opdracht is eveneens strafbaar of grond van artikel 11 lid 1 sub b Wom.
- Het is denkbaar dat aan een opdracht tot beëindiging en uiteengaan slechts onvolledig gevolg wordt gegeven, bijvoorbeeld doordat groepen van deelnemers bijeen blijven, doordat op andere wijze wordt uiteengegaan dan waartoe opdracht was gegeven, of doordat deelnemers zich korte tijd later weer hergroeperen. Soms zal het dan lastig kunnen zijn te bepalen, of bepaalde personen tot de deelnemers aan de manifestatie behoorden, en derhalve in overtreding zijn, of dat het buitenstaanders betreft. In dergelijke gevallen van twijfel zal alsnog een tweemaal herhaald bevel tot verwijdering aan de betreffende personen gegeven kunnen

worden. De personen die als demonstranten kunnen worden aangemerkt (dragen bijvoorbeeld nog een spandoek of scanderen leuzen) zijn bij het niet opvolgen van het bevel strafbaar op grond van art.11.1 sub b Wom. Hoe dan wordt opgetreden (aanhouden of verwijderen) is situationeel bepaald, maar wordt indien mogelijk met bevoegd gezag besproken.

- Optreden op basis van een noodbevel (artikel 175 Gemeentewet): de groep wordt - nadat is gewaarschuwd voor de toepassing van het noodbevel - ingesloten en met een bus overgebracht naar een locatie (het daadwerkelijk effectueren van het noodbevel) alwaar de demonstranten gecontroleerd worden op identiteit, worden geregistreerd en vervolgens in kleine groepjes worden heengezonden (tijdelijk verplaatsen).
- Zo nodig de verstoringen beëindigen door inzet ME.

B. Uitingen

Met betrekking tot uitingen: het OM bepaalt of een uiting strafbaar is en overlegt, indien nodig, in driehoeksverband over wijze van optreden. Kritiek op een staat of de politiek van een staat is toegestaan.

- Als er beledigende uitingen (mondeling, schriftelijk of bij afbeelding) worden gedaan over (een groep) mensen, of als er wordt aangezet tot discriminatie van, haat of geweld tegen een groep mensen, is dit strafbaar.
- Een hakenkruis is strafbaar als duidelijk is dat daarmee het nationaalsocialistisch gedachtegoed wordt uitgedragen. Datzelfde geldt voor andere symbolen die aan het nazi-gedachtegoed kunnen worden gerelateerd, zoals bijvoorbeeld SS-tekens
- Tegen het logo van Pegida waarin het hakenkruis in een prullenbak wordt gegooid wordt, in lijn met de rechtelijke uitspraak niet opgetreden.
- Met in achtneming van de rechtelijke uitspraken, beschouwt de driehoek het hakenkruis, ook al is deze niet per definitie strafbaar, als een ongewenst symbool in deze stad. Gezien de specifieke Amsterdamse historie en context, wordt het strafrecht ten aanzien van nazi-symboliek strak toegepast. Dit betekent dat als het hakenkruis niet evident in de context van het verwerpen van de ideologie geplaatst wordt, hier in beginsel direct en zichtbaar tegen zal worden opgetreden. De wijze waarop direct en zichtbaar wordt opgetreden is een driehoeksbesluit.

C. Lijn van optreden bij spandoeken en aanplakbiljetten aan objecten, waarbij de uiting zelf niet strafbaar is

Tijdens de Pegida demonstratie op 6 februari 2016 was sprake van een AFA spandoek aan een brug en aanplakbiljetten op de beoogde demonstratielocatie van Pegida.

Beiden waren naar de inhoud niet strafbaar beoordeeld. Aangezien de kans bestaat dat dit zich weer voordoet, wordt u gevraagd hier op voorhand een standpunt op in te nemen.

1) Aanplakbiljetten en spandoeken aan of op een object met een niet strafbare uiting worden direct verwijderd als deze zich bevinden op een demonstratielocatie en de uiting gericht is tegen die demonstratie.

2) Aanplakbiljetten en spandoeken aan of op een object met een niet strafbare uiting elders in de stad worden verwijderd (bestuurlijke handhaving) na afloop van de demonstratiedag.

Ad 1) Ter bescherming van het demonstratierecht wordt de uiting direct verwijderd, middels het toepassen van spoedeisende bestuursdwang op grond van artikel 4.6 APV jo artikel 125 Gemeentewet. De redenering is dat bij uitingen die gericht zijn tegen de demonstratie in strijd wordt gehandeld met artikel 4.6 APV. Artikel 4.6 verbiedt het aanbrengen van voorwerpen waarop gedachten en gevoelens worden geuit als het gevaar oplevert voor het veilig of doelmatig gebruik van de weg. Het doelmatig gebruik (in dit geval demonstreren) komt hier in gevaar.

Ad 2) Aanplakbiljetten kunnen worden verwijderd op grond van artikel 4.7 en 4.8 APV, mits er voldoende aanplakzuilen zijn. Deze bestuurlijke handhaving heeft geen prioriteit. Het Centrum bezit negen en daarmee voldoende aanplakzuilen.

Het spandoek valt onder het verbod van artikel 4:2 APV (het verbod om voorwerpen vast te maken aan objecten die bestemd zijn voor de openbare dienst). Omdat er een meningsuiting op het spandoek staat, geldt de specialis van artikel 4:6 APV: het aanbrengen van voorwerpen waarop gedachten en gevoelens worden geuit is alleen niet toegestaan voor zover de bevestiging schade toebrengt aan de weg, gevaar oplevert voor het veilig of doelmatig gebruik van de weg, of in ernstige mate afbreuk doet aan het uiterlijk aanzien van de openbare ruimte. Ten aanzien van het spandoek kan verdedigd worden dat als dat daar enige tijd heeft gehangen, na verloop van tijd het uiterlijk aanzien van de weg in het geding is en dus onder het verbod van 4:6 APV valt. Een spandoek kan op de eerste werkdag worden verwijderd.